

Handläggare
Carola Östling
Telefon: 08-508 03 383**Till**
Spånga- Tensta stadsdelsnämnd

Anmälan av granskning av den sociala barn- och ungdomsvården vid Spånga- Tensta stadsdelsförvaltning

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lägger redovisningen till handlingarna.

Maria Häggblom
StadsdelsdirektörToni Mellblom
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänstinspektörernas uppgift är att granska kvaliteten och rättssäkerheten i individ-och familjeomsorgens verksamheter ur ett brukarperspektiv. Denna rapport omfattar granskning av den sociala barn-och ungdomsvården vid Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Med utgångspunkt från de synpunkter som framkommer i granskningsrapporten har förvaltningen nu påbörjat ett utvecklings- och förbättringsarbete.

Bakgrund

Sedan hösten 2012 pågår granskning av den myndighetsutövande verksamheten inom stadens sociala barn-och ungdomsvård. Den föreliggande rapporten innefattar granskning av myndighetsutövningen vid Barn och ungdomsenheten inom Spånga-Tensta stadsdelsnämnd.

Granskningen ska vara ett komplement till annan kvalitetsuppföljning för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet i verksamheterna. Lagstiftningen, kommunfullmäktiges mål, specifika nämndmål, stadens riktlinjer och stadens Vision 2030 är styrande för inspektörernas arbete.

Ärendet

Arbetet utgår från Socialstyrelsens kvalitetsområden och utförs enligt en framtagna granskningsmodell. I granskningen har därutöver två övergripande frågor formulerats;

1. Hur beaktas barnets bästa?
2. Hur tillgodoses barnets rättigheter?

Granskningen har genomförts på följande sätt:

- Inledande möte med stadsdelsdirektören, avdelningschef och enhetschef
- Informationsmöte med personal
- Informationsinsamling, inklusive styrdokument
- Granskning av förhandsbedömningar och personakter
- Deltagande i ärendediskussioner och andra tjänstemannamöten
- Enkät till socialsekreterare om kompetens, erfarenhet och kvalitet
- Fokusgrupp med socialsekreterare
- Intervju/samtal med ledningen
- Utvärdering och återkoppling samt rapport till nämnd.

Granskningen omfattade ett antal förhandsbedömningar och utredningar under andra halvåret 2012 och första halvåret 2013 och som resulterat i beslut om att inte inleda utredning.

Socialtjänstinspektörers sammanfattande analys

Granskningen av barn-och ungdomsenheten vid Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning visar på utvecklingsbehov vad gäller kvalitetsarbetet.

Förvaltningen har ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet enligt Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter SOSFS 2011:9. Ledningssystemet antogs av stadsdelsnämnden i november 2012 och arbete pågår med att utforma rutiner och förankra dessa inom individ-och familjeomsorgen. Ledningssystemet är ledningens verktyg för att leda, planera och kontrollera samt följa upp och utvärdera verksamheten.

Ett flertal skriftliga rutiner och samverkansytor finns för samverkan inom den egna enheten och med öppenvården. Skriftliga rutiner för samverkan med andra enheter och verksamhetsområden inom förvaltningen saknas, men arbete pågår med att skapa strukturer för detta. Med externa samarbetspartners såsom förskola/ skola, polis och MVC, BVC finns upparbetad samverkan. Däremot saknas en lokal BUS-policy. Det är viktigt att samverkansfrågor ges fortsatt hög prioritet.

I socialtjänstlagen finns bestämmelser om att en förhandsbedömning ska ske inom 14 dagar och att en utredning ska vara slutförd inom fyra månader om inte särskilda skäl finns. 26 (41 procent) av förhandsbedömningarna handlades inom 14 dagar och 13 (38 procent) av de granskade utredningarna slutfördes inom fyra månader eller hade beslut om förlängning av utredningstiden. Detta är inte förenligt med kravet om rättssäkerhet.

Förvaltningen har uppmärksammat problemen med hög personalomsättning och hög arbetsbelastning inom framförallt utredningsgrupperna. En stor personalomsättning riskerar alltid att påverka arbetet och möjligheten för de sociala tjänsterna att svara mot de mål om god kvalitet som lagstiftningen föreskriver. Förvaltningen har haft svårigheter att rekrytera personal med tidigare erfarenhet av utredningsarbete inom den sociala barnvården. Hög personalomsättning kombinerat med att några medarbetare saknar eller har liten tidigare erfarenhet ställer stora krav på arbetsledning och tydliga rutiner. Ärendediskussioner där hela arbetsgruppen deltar ger möjlighet till erfarenhetsutbyte och till gemensam kompetensutveckling. Under granskningsperioden var utrymmet för sådana diskussioner begränsat.

I ärendediskussioner var barnperspektivet väl beaktat och barnets situation framträdde tydligt i flertalet utredningar. I enkätsvar framkom att socialsekreterarna hade god kunskap om vad som menas med barnets bästa och barnets rättigheter. Barnets och föräldrarnas delaktighet i utredningen bör dock förtydligas i dokumentationen. Detsamma gäller om socialtjänsten ger relevant information och tar reda på barnets inställning.

Enheten har ett väl utvecklat arbete när det gäller barn som utsatts för eller bevittnat våld. Metod-och kompetensutveckling inom området prioriteras. Upparbetade rutiner för arbetet med denna målgrupp finns mellan mottagnings-och utredningsgrupper samt öppenvården.

Sammanfattningsvis visar granskningen att den sociala barn-och ungdomsvården vid Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning framförallt behöver prioritera arbetet med att följa de tidsgränser för förhandsbedömning och utredning som lagstiftningen kräver. Likaså behöver uppföljningen av handläggningsrutiner och dokumentationen i enskilda ärenden utvecklas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg i samråd med strategiska staben.

Förvaltningens synpunkter

Granskningsresultatet har återkopplats till ledning och medarbetare vid Spånga-Tenstas sociala barn- och ungdomsvård. Med utgångspunkt från de synpunkter som lyfts fram i denna granskning har förvaltningen påbörjat ett utvecklings- och förbättringsarbete.

Under 2014 kommer följande områden prioriteras:

- Utveckla arbetet med ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:09).
- Förhandsbedömningar görs inom 14 dagar.
- Utredningstiden ska inte överstiga 4 månader.
- Lokal samverkansöverenskommelse avseende samverkan med förskola, skola, hälso- och sjukvården (BUS-överenskommelse) ska bli klar under våren 2014.

- Personalomsättningen är hög. Som ett led i att minska personalomsättningen har en arbetsgrupp bildats för att ta fram förslag på åtgärder. Stadsdelens delegationsordning har setts över för att minska den administrativa bördan hos socialsekreterarna genom att fler beslut kan tas på chefsnivå och att man därmed behöver skriva färre ärenden till Sociala delegationen.
- Två samordnare har anställts, en till barn och en till ungdomsgruppen, för att stödja nyanställda socialsekreterare och därigenom avlasta biträdande enhetschefer. Samordnarna kommer även arbeta med metodstöd på halvtid när det gäller SIG (sociala insatsgrupper) - respektive våldsärenden.
- Stadsdelen har som målsättning att ta fram en tvåårig uppdragsutbildning i systemiska arbetssätt som ska erbjudas till socialsekreterare inom barn och ungdom som har arbetat några år och skaffat sig nödvändig erfarenhet.
- Under våren erbjuder HR medarbetarluncher. Syftet är att medarbetarna inom barn och ungdom får möjlighet att samtala med HR omkring sin arbetsmiljö samt fånga upp idéer och reflektioner och förmedla dessa vidare till avdelningens ledningsgrupp.
- Utveckla rutiner för att förbättra och förtydliga dokumentationen kring barnets och föräldrarnas delaktighet i utredningen.

Bilagor

1. Granskning av den sociala barn- och ungdomsvården vid Spånga- Tensta stadsdelsförvaltning.
2. Protokollsutdrag 14
3. Tjänsteutlåtande granskningsrapport Spånga-Tensta